

**Økonomibilag nr. 5
2024**

Center for Økonomi

Mikael Wethelund
Telefon 6019 3185
E-mail okonomi@balk.dk

Sagsnr.: 00.30.00-G01-6-23

Dato: 14. august 2024

Direktionens budgetforslag til budget 2025 og overslagsårene 2026-2028

Ballerup Kommune har en grundlæggende sund og langtidsholdbar økonomi, hvilket danner grundlag for årets budgetforslag. Når der ses ud i fremtiden over de kommende 5-10 år, ses et mindre økonomisk råderum til nye initiativer og investeringer eller økonomisk balance frem mod 2028, mens der fra 2029 og frem er stigende demografiske udgifter, som vil udfordre overholdelsen af servicerammen. Direktionen anbefaler derfor, at de besluttede omstillinger på de specialiserede områder i de seneste års budgetaftaler gennemføres, og at et økonomisk råderum i de kommende år anvendes til kortere investeringer, der på længere sigt kan nedbringe kommunens serviceudgifter. Dog udskydes indfasningen på det specialiserede børneområde med et år, så den samlede rammebesparelse først nås fra 2028.

Direktionens budgetforslag til budget 2025 bygger oven på de beslutninger, der de seneste år er truffet i budgetaftalerne. Det hidtidige stigende udgiftspres på især det specialiserede område er løbende blevet håndteret, usikkerheden som følge af krigen i Ukraine er der fortsat, men påvirker kun i mindre grad udgifterne, og slutteligt er den forventede befolkningsvækst startet, dog i et mere moderat tempo end prognoserne for få år siden forventede.

Ballerup Kommune er underlagt økonomiske rammer, der årligt aftales mellem regeringen og KL. Det betyder, at på trods af en sund økonomi skal udgifter holdes inden for nogle rammer, der er eksternt givet. Budgetforslaget er lavet, så det overholder de rammer, der kommer fra Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i 2025.

Rammen på serviceudgifter er i 2025 hævet med ca. 28 mio. kr. i forhold til i 2024, og der er i budgetforslaget indarbejdet et forslag til, hvordan rammen bruges mest hensigtsmæssigt. Samlet foreslår direktionen derfor kun at sende en mindre del af forslagene i høring. Disse er ikke indarbejdet i budgetforslaget, men kan øge det økonomiske råderum. Endvidere er der indarbejdet en reserve på i alt 10 mio. kr. som buffer. Reserven kan enten udmøntes politisk eller sikre overholdelse af den samlede serviceramme. Samlet er der, ud over de udgifter direktionen har lagt ind, et råderum på 10 mio. kr. til politiske prioriteringer.

Regnskabet for 2023 viste et samlet mindreforbrug på serviceudgifterne. Sammenholdt med et forventet mindreforbrug i 2024 i årets første budgetopfølgning, har det givet mulighed for at investere og se fremad efter nogle år med besparelser og omstillinger. Ud fra et administrativt perspektiv er der derfor ikke behov for besparelser, men snarere mulighed for investeringer. Derfor er der i budgetforslaget ikke indarbejdet nye omprioriteringsforslag, men alene fastholdt profilen for de rammebesparelser, der er vedtaget i tidligere budgetaftaler, dog med et års udskydelse på det specialiserede børneområde. I de politiske budgetforhandlinger kan der ske omprioriteringer inden for rammerne.

Den nyeste befolkningsprognose, der danner grundlaget for budgetforslaget for 2025, viser, at befolkningstilvæksten i perioden vil udvikle sig i et mere moderat tempo end tidligere. Fra 2025 til udgangen af 2028 forventes en stigning på ca. 4.000 indbyggere. Nogle byudviklingsprojekter er forsinket, hvilket giver mulighed for et mere langsigtet perspektiv på udviklingen af kapaciteten i kommunens institutioner og vedligeholdelsen af kommunens aktiver. Det giver luft inden for servicerammen, idet det demografiske træk bliver mere afdæmpet i de kommende år.

Samlet set er direktionens vurdering, at Ballerup Kommune med den nuværende økonomiske situation kan investere i fremtiden, så den kommende byudvikling håndteres bedst muligt, velfærden kan udvikles og styrkes, og klimadagsordenen kan prioriteres, jf. den vedtagne klimapolitik.

Det fremadrettede sigte for budget 2025

Budgetforslaget understøtter arbejdet med de væsentligste fokusområder, som kommunen står over for i de kommende år: byudviklingen, fastholdelses-, uddannelses- og rekrutteringsudfordringerne samt klimaudfordringerne.

Der forventes på nuværende tidspunkt en servicramme i 2025 på 3.482 mio. kr. og en anlægsramme i 2025 på 213 mio. kr. for Ballerup Kommune. For servicerammen er der tale om en real stigning på 27,9 mio. kr. fra 2024 til 2025, mens det på anlæg er en stigning på 9 mio. kr. Det er inden for disse rammer, kommunens udfordringer og fokusområder skal håndteres.

Byudviklingen kræver omfattende anlægsinvesteringer, og på trods af en udskydelse af projektet i Kildedal er der fortsat et stort behov for investeringer i ny kapacitet i de kommende år. Derudover fylder vedligehold og renovering af kommunens bygninger også mere end tidligere, da den eksisterende bygningsmasse er bygget for 50-60 år siden. Det presser det eksisterende anlægsbudget. Det er ikke muligt at gennemføre alle planlagte anlæg inden for et budgetår, og derfor strækker mange anlægsprojekter sig over flere år og kræver både en prioritering og en stram styring.

På velfærdsområderne skal fokus fortsat være, at udgifterne til de specialiserede områder styres tæt, at almenområdet fortsat styrkes, og at håndteringen af den demografiske udvikling forberedes i god tid, idet antallet af ældre og børn kommer til at stige i de kommende år som følge af den almindelige demografiske udvikling og byudviklingen.

Som en del af arbejdet med strategien for fastholdelse, uddannelse og rekruttering er det derfor ønsket at styrke fokus på velfærdsteknologiske løsninger i bredeste forstand. Øget brug af teknologi er en del af samfundets udvikling og løser flere udfordringer på en gang, herunder kan det give borgerne bedre hjælp, forbedre arbejdsmiljøet for de ansatte og det kan afhjælpe udfordringen med manglende arbejdskraft.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en ambitiøs klimapolitik, som kræver ændret adfærd fra borgere og virksomheder samt kommunale investeringer i de kommende år. Der er derfor indlagt investeringer i direktionens budgetforslag til at realisere målsætningerne.

Samlet set er der i direktionens budgetforslag lagt ændringer ind for ca. 18 mio. kr. på servicerammen, for at udnytte den samlede ramme.

I afsnittet "Forudsætninger og ændringer i direktionens budgetforslag" præsenteres ændringerne, som er indarbejdet i direktionens budgetforslag. Budgetforslagets overordnede resultatoversigt er vist i bilag 2 "Resultatoversigt ekskl. overførsler 2025-2028".

Overholdelse af den økonomiske strategi

Direktionens budgetforslag kræver en fortsat stram økonomisk styring på drift og anlæg. Anlægsrammen bliver i forslaget brugt fuldt ud. På servicerammen er der et råderum på 12 mio. kr., inden for hvilket det er muligt at iværksætte nye initiativer. I budgetforslaget er alle mål i den økonomiske strategi opfyldt.

Tabel 1. Overholdelse af den økonomiske strategi

Overholdelse af den økonomiske strategi (mio. kr.)				
Serviceramme		Anlægsramme		
<i>overholde KL's ramme</i>		<i>overholde KL's ramme</i>		
Måltal	3.482,0	Måltal	213,0	
Resultat	3.471,9	Resultat	213,0	
Difference	10,1	Difference	0,0	
Overskud på løbende poster		Gæld		
<i>gns. overskud i budgetperioden</i>		<i>nedbringelse af gæld i valgperioden</i>		
Måltal	225,0	Måltal	100,0	
Resultat	338,1	Resultat	100,0	
Difference	113,1	Difference	0,0	
Gennemsnitslikviditet pr indbygger ult. året				
<i>opbygge likvid beholdning</i>	2025	2026	2027	2028
Måltal	8.000	8.000	8.000	8.000
Resultat*	13.408	13.496	14.852	16.525
Difference	5.408	5.496	6.852	8.525

*Resultat er beregnet inklusiv stigning i ejendomsskatter.

Kommunalbestyrelsen har i den økonomiske strategi besluttet en årlig omprioritering på minimum 1 pct. I foråret har udvalgene arbejdet med temaer til kataloget, mens Økonomiudvalget i august fastsætter, hvad der skal fremlægges. I direktionens budgetforslag er der ikke indlagt forslag til omprioriteringer, da der er et overskud på servicerammen. I de politiske budgetforhandlinger kan der træffes beslutninger om omprioriteringer.

Serviceudgifter

Servicerammen er for Ballerup Kommune 3.482 mio. kr. i 2025 i overensstemmelse med KL's udmeldte vejledende rammer. I budgetforslaget er der serviceudgifter for 3.471,9 mio. kr. i 2025. Tidligere vedtagne rammebesparelser er ført videre med den profil, der er besluttet i tidligere budgetaftaler. Dog er effekten på det specialiserede børne- og ungeområde udskudt med et år.

Anlægsudgifter

Anlægsrammen er for Ballerup Kommune 213 mio. kr. i 2025 i overensstemmelse med KL's udmeldte vejledende rammer. I budgetforslaget er der indarbejdet nye anlæg afledt af ændret lovgivning og kapacitetsbehov som følge af befolkningsprognosen. I alt er der nye anlæg for ca. 10 mio. kr.

I udgangspunktet var anlægsbudgettet i 2025 på 352 mio. kr. og for at nå ned på anlægsrammen på 213 mio. kr. har direktionen tilpasset budgetforslagets investeringsoversigt. Der er derfor foretaget en ny periodisering af større anlægsprojekter og en forskydning af budgetmidler fra 2025 til 2026, hvis det er vurderet at være anlægsaktivitet i 2025 som følge af overførte midler fra 2024. Samlet er der således lavet en realistisk vurdering af, hvordan udgifterne vil falde.

Direktionens periodisering af anlægsprojekter er lavet på baggrund af en konkret vurdering i overensstemmelse med nye forventninger til effektueringen af anlægsprojekter. Dermed er den tidsmæssige budgettering af anlægsudgifter fordelt anderledes mellem årene, end det hidtil har været budgetteret. Det skyldes både, at forventningerne til byudvikling har ændret sig og at det vurderes, at der er midler overført fra tidligere år, det dækker anlægsaktiviteter i kommende år. Endeligt er udgifter til en række mindre projekter og vedligeholdelsesarbejde lagt ind på servicerammen.

I overslagsårene er der i udgangspunktet et meget svingende anlægsniveau, som vil ændre sig i takt med de kommende års budgetaftaler, idet behovet overstiger rammen, og der derfor må prioriteres. Anlægsniveauet udgør således 424 mio. kr. i 2026, 241 mio. kr. i 2027 og 160 mio. kr. i 2028.

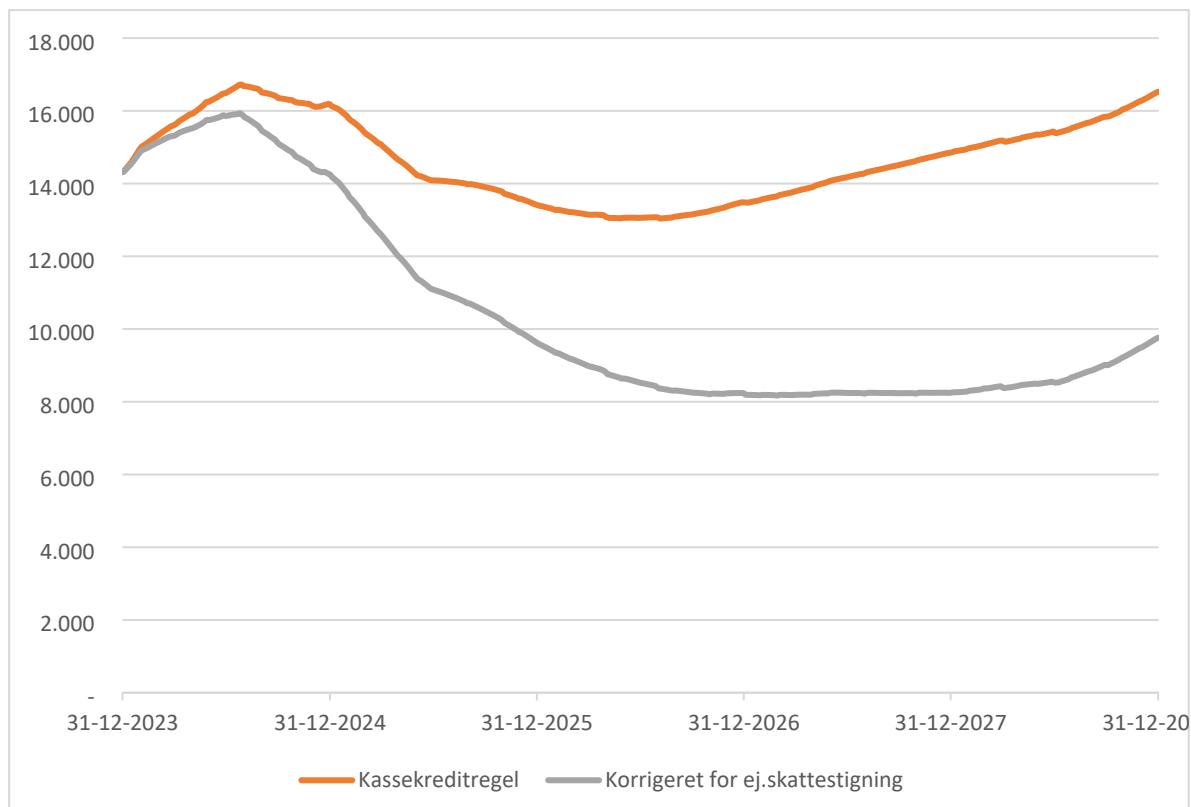
Likviditet

Efter andet kvartal 2024 kan Ballerup Kommunes gennemsnitslikviditet (dvs. likviditeten 365 dage bagud i gennemsnit) opgøres til ca. 850 mio. kr., eller hvad der svarer til ca. 15.500 kr. pr. borger. Til sammenligning udgør gennemsnitslikviditeten ultimo 2023 8.250 kr. pr. indbygger på tværs af alle kommuner. På den baggrund kan den nuværende gennemsnitslikviditet betegnes som en høj likviditet.

Set over budgetperioden forventes likviditeten at være stigende, idet service- og anlægsrammerne forhindrer et øget forbrug, hvilket der ellers er økonomisk rum til. Dog forventes et kassetræk i første del af budgetperioden samt et mindreforbrug i sidste del af budgetperioden. Inklusiv stigningen i ejendomsskatter fra 2024 forventes likviditeten at ligge mellem 13.000 kr. og 16.500 kr. pr indbygger. Korrigeres der for indtægten fra ejendomsskattestigningerne i forbindelse med de foreløbige ejendomsvurderinger falder likviditeten til mellem 8.200 og 14.200 kr. pr indbygger, og overholder dermed stadig målsætningen.

Figur 1. Forventet likviditet efter kassekreditreglen

Indtægter

På indtægtsiden beror budgetforslaget på den beregning af skatteindtægter og tilskud/udligning, som fremgår af Økonomibilag nr. 4. Udskrivningsprocenten på 25,5 er forudsat uændret.

På nuværende tidspunkt er der indikatorer på, at kommunen skal overveje selvbudgettering i budgettet for 2025, i lighed med situationen i 2024. Direktionens budgetforslag bygger dog på indtægter svarende til statsgarantien, mens valget og de økonomiske konsekvenser uddybes i Økonomibilag nr. 4.

Forudsætninger, ændringer og risici i direktionens budgetforslag

Som led i Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i 2025 aftales en service- og anlægsramme gældende for kommunerne under ét. Direktionens budgetforslag tager udgangspunkt i en vejledende ramme for Ballerup Kommune udmeldt af KL. Den endelige service- og anlægsramme for 2025 fastlægges på en række borgmestermøder i regi af KL. Ballerup Kommune forventes at holde sig inden for den service- og anlægsramme, som kommunen er underlagt.

Både på service- og anlægsområdet er der en række forudsætninger for budgetlægningen, der er afgørende for, at rammerne overholdes. Derudover er der foretaget ændringer i bud-

gefforslaget, sammenholdt med det budget der i udgangspunktet er vedtaget. I de følgende afsnit bliver de væsentligste forudsætninger gennemgået, ligesom forslag til særlige indsatser, tekniske korrektioner og væsentligste risici præsenteres.

Service

I budgetforslaget er der for 2025 ikke indarbejdet et besparelsesmål, som der har været tidligere år. Dog er de allerede vedtagne rammebesparelser med stigende profil på de specialiserede områder generelt fastholdt.

Økonomiudvalget beslutter på mødet i august, hvorvidt omprioriteringskataloget skal sendes i høring og indgå i budgetprocessen. Forslagene i omprioriteringskataloget vil kunne øge råderummet til nye initiativer yderligere. Det er direktionens anbefaling, at kun forslag med en stor sandsynlighed for at blive vedtaget sendes i høring. Omprioriteringsforslagene er ikke indarbejdet i budgetforslaget, men kan øge det økonomiske råderum.

Derudover bygger budgetforslaget på budget 2024's overslagsår for 2025-2027. Alle tal er P/L-korrigeret ud fra de skøn for pris- og lønudvikling, som KL har lagt til grund for budgetprocessen. Derudover er der indarbejdet politiske beslutninger med effekt i årene 2025-2028, som er vedtaget efter, at budget 2024 blev vedtaget i oktober 2023.

Der er i budgetforslaget indarbejdet en række forslag til investeringer og ændringer. Disse skal dels være med til at imødegå de udfordringer, kommunen står overfor og er dels nødvendige for at opretholde driften på et kvalificeret niveau. Administrationen gør opmærksom på, at med en del af disse initiativer vil Ballerup Kommunes udgifter til det centrale administrative område i diverse sammenligninger stige.

I budgetforslaget er der indarbejdet 6,5 mio. kr. som følge af ny lovgivning, der påvirker udgiftsniveauet i kommunen. Derudover er der en række eksterne puljer, hvor kommunen modtager midler til indsatser. Det er eksempelvis på PPR- og på ældreområdet, hvor der fra finansloven er kommet indtægter. Disse påvirker ikke budgettet og servicerammen, men vil fortsat kunne modtages og dække en udgift, ligesom i 2024.

Administrationen gør derudover opmærksom på, at bevillingen til Headspace udløber, og ikke er indarbejdet i forslaget. Det vil koste 0,8 mio. kr. at fortsætte bevillingen.

Direktionens forslag til investeringer og ændringer i budgettet

Velfærdsteknologi

Der udvikles løbende nye velfærdsteknologiske løsninger, som med fordel kan tages i anvendelse, da de er med til at øge borgernes mulighed for at klare sig selv bedst muligt. Derudover kan løsningerne både sikre medarbejdernes arbejdsmiljø og afhjælpe manglen på arbejdskraft. Derfor afsættes der 5,9 mio. kr. i 2025, 11,3 mio. kr. i 2026, 10,7 mio. kr. i 2027 og 6,7 mio. kr. i 2028 til velfærdsteknologiske løsninger. Heraf finansieres 1,5 mio. kr. via det allerede afsatte beløb på anlæg. Aktiviteten kan nedskaleres i forbindelse med budgetforhandlin-

gerne. Det vil have den konsekvens, at der enten tages færre velfærdsteknologiske løsninger i brug, eller at nogle af løsninger implementeres i mindre skala.

Styrkelse af ejendomsområdet

Der blev i 2024 og frem afsat 25 mio. kr. ekstra til vedligehold i tillæg til de eksisterende 8 mio. kr. Der er således varigt afsat 33 mio. kr. til vedligehold inden for servicerammen. Herudover er der politisk besluttet en investeringsplan, der skal imødekomme behovet for en øget bygningsmæssig kapacitet i takt med befolkningstilvæksten og sikre de nødvendige initiativer i forhold til kommunens klimapolitik. Der afsættes varigt 5,75 mio. kr. til at understøtte og drive udviklingen på ejendomsområdet, hvor dels det store anlægsarbejde, dels den udvidede indsats med vedligeholdelse og dels den komplekse styring kræver flere ansatte for at realisere de politisk vedtagne indsatser. Dette er en videreførelse af den etårige bevilling, som Økonomiudvalget har godkendt for 2024.

Styrkelse af driften på ældreområdet

Der er en stigende kompleksitet i myndighedsopgaverne og der er behov for en tæt dialog med borgere og samarbejdspartnere omkring opgaverne – bl.a. som følge af tidligere udskrivelser fra hospitalet og fordi stadig flere opgaver varetages i borgernes egne hjem. På den baggrund er det vurderingen, at myndighedsområdet med fordel kan styrkes til gavn for borgerne. Derfor afsættes der 3 mio. kr. i 2025 og 5 mio. kr. varigt til styrkelse af den myndighedsrelaterede drift på ældreområdet.

Ændring i omstillingsarbejdets indfasning på det specialiserede børneområde

Arbejdet med implementering af rammebesparelsen fra budgetaftalen for 2024 er i gang, men på det specialiserede børne- og ungeområde har indfasningen af besparelsen ikke kunnet realiseres i det tempo, der er forudsat. Derfor udskydes indfasningen med et år, hvilket koster 4 mio. kr. i 2025, 9 mio. kr. i 2026 og 5 mio. kr. i 2027. Fra 2028, hvor besparelsen er fuldt indfaset, er der ingen ændringer.

Styrkelse af den administrative understøttelse af centre

Lovgivningen og reguleringen på de kommunale områder bliver stadig mere kompleks og samtidig opleves der et stigende antal aktindsigtsanmodninger. Det stiller store krav til kvaliteten i den kommunale sagsbehandling. For at sikre høj juridisk kvalitet i de mange beslutninger og afgørelser, der hver dag har stor betydning for borgerne i Ballerup Kommune, vurderes der at være behov for at ansætte et ekstra juridisk årsværk, hvorfor der afsættes 0,75 mio. kr. varigt.

Styrkelse af indsats for fastholdelse, uddannelse og rekruttering

Der afsættes varigt 5 mio. kr. yderligere til kommunens strategi for fastholdelse, uddannelse og rekruttering, FUR. Der vil særligt være flere midler til systematisk ledelsesudvikling, karriere- og kompetenceudvikling samt onboarding af ledere og medarbejdere. Midlerne supplerer de i forvejen afsatte midler på 8 mio. kr. årligt. Aktiviteten kan skaleres i forbindelse med bud-

getforhandlingerne. Det vil have den konsekvens, at ikke alle aktiviteter vil kunne implementeres, hvilket vil påvirke effekten af den samlede indsats negativt.

Styrkelse af dataprogrammet og strategisk arbejde med data

Administrationen har siden 2023 arbejdet med at opbygge en systematisk måde at arbejde med data på, så man kan faktaunderstøtte beslutninger med data, og så data kan bruges på tværs af systemer i administrationen. Der er derfor igangsat et "dataprogram", så der sker en samlet og systematisk styring af, hvordan data organiseres og systematiseres. Dataprogrammet skal medvirke til, at kommunen i højere grad anvender data systematisk i beslutningsprocesserne. Datainformerede beslutninger skal kvalificere prioritering af indsatser, bedre ressource- og opgavestyring og sikre grundlag for tværgående beslutninger til gavn for borgere og virksomheder. Derudover kan dataindsatsen understøtte budgettering og økonomistyring ved at synliggøre udviklingen af eksempelvis udgiftsdrivende ydelser. Hvis dette arbejde skal skaleres til hele organisationen, kræver det en prioritering af midler til denne indsats. Der indarbejdes 4 mio. kr. i 2025 og 7 mio. kr. varigt til arbejdet. Midlerne er primært lønudgifter.

Der kan reduceres i beløbene under budgetforhandlingerne med den konsekvens, at det ikke vil være muligt at udnytte det fulde potentiale af dataprogrammet.

Demografi

I overensstemmelse med den seneste befolkningsprognose i Økonomibilag nr. 1 er ændringerne i demografien indarbejdet i direktionens budgetforslag for budgetårene 2025-2028. Områder med stigende målgrupper bliver derved kompenseret med midler svarende til det øgede udgiftsbehov, der følger af den løbende befolkningsudvikling i Ballerup Kommune.

Samlet set stiger budgetterne fra 2024 til 2025 grundet flere indbyggere. Stigningen er dog mindre, end det var forventet i budgetlægningen for 2024, hvorfor budgetterne ikke øges lige så meget som i sidste års budget.

Fra finanslovspulje til bloktilskud

I 2025 overgår finanslovspuljen vedrørende "Flere hænder og højere faglighed" til udmøntning via bloktilskuddet i stedet for at være en puljeindtægt. Dermed bortfalder indtægten i driftsbudgettet og der ligger fremover kun en udgift. Midlerne er derfor budgetteret i budgetforslaget med en nettoudgift på 4,9 mio. kr. varigt. Således fortsætter aktiviteten uændret.

Budgetreduktion på FGU

Der har de seneste år været et mindreforbrug på budget til den Forberedende Grunduddannelse. Budgettet tilpasses til det forventede udgiftsniveau, hvilket ligger 1 mio. kr. under det nuværende budget. Der vil således fortsat være budget til den aktivitet, der forventes.

Midler til servicebus i 2025

Implementering af besparelse på servicebus i Skovlunde Syd er efter politiske beslutninger i 2024 udskudt til medio 2025. Der tilføres derfor 0,5 mio. kr. i 2025 til dækning af den ikke-realiserede besparelse fra budget 2024.

Yderligere forsinkelse af Plejehjemmet Toftehaven

Byggeriet på Plejehjemmet Toftehaven forsinkes, så den forventede ibrugtagning nu sker medio 2027 i stedet for medio 2025. Derfor fjernes der budget til et halvt års drift i 2025 og 2027 svarende til 10 mio. kr. hvert år og et helt års drift i 2026 svarende til 20 mio. kr. Omvendt lægges der ekstra budget ind på 5,6 mio. kr. i de tre år, idet der er en forventning om behov for yderligere køb af plejehjemspladser i andre kommuner som følge af forsinkelsen.

Merudgift som følge af it-systemer, der stiger i pris

En række it-systemer er steget mere i pris, end den generelle prisfremskrivning, der er foretaget af alle budgetter. Derfor har det på en række områder været nødvendigt at øge budgetterne til at håndtere de stigende priser og følgeudgifter i form af et ekstra ressourcetræk for medarbejdere. Derudover er der systemer, der ikke længere er i drift, hvor alternative systemer til eksempelvis regningsbetaling er dyrere end de hidtidige. Udvidelsen omhandler systemerne KY (Kommunale ydelser), Pequnia, Pladsanvisningssystemet, Vagtplanlægningssystem samt skoleadministrativt system. I alt beløber merudgiften sig til 3,2 mio. kr. årligt.

Programleder til partnerskabsaftale med Børns Vilkår

Der er indgået en 10-årig samarbejdsaftale med Børns Vilkår og to andre kommuner med det formål at styrke børn og unges trivsel. I 2024 er der finansieret en programleder til aftalen inden for den eksisterende budgetramme, men varigt har det været nødvendigt at afsætte 0,8 mio. kr. til stillingen.

Styrket indsats på idræts- og fritidsområdet

For at sikre, at Ballerup Kommune fortsat lever op til kravene for at fortsætte elitesamarbejdsaftalen med Team Danmark og fortsat at sikre en god service på idrætsfaciliteterne samt for breddeidrætten er staben på kultur- og fritidsområdet udvidet med to årsværk. Det koster varigt 1,3 mio. kr.

Ny aftale om teknisk personale på plejehjem

Den tekniske service på kommunens plejehjem foretages i samarbejde med et boligselskab, hvor der skal finansieres en del af udgiften. For at sikre et godt serviceniveau indarbejdes der varigt 0,5 mio. kr. til aftalen.

AES og arbejdsskade

Der har gennem flere år været et merforbrug på budgettet til arbejdsskade og AES (tidligere Arbejdsskadestyrelsen). For at sikre budgetoverholdelse og en god økonomisk styring tilpasses budgettet til det faktiske niveau ud fra de seneste år. I alt indarbejdes yderligere 2,8 mio. kr.

Stigende udgifter til fjernvarme

Vestforbrænding har varslet en pristigning på 19 pct., hvorfor de afsatte budgetter til energi-udgifter ikke kan dække den forventede udgift. Budgetterne tilpasses ved en udvidelse på varigt 2,3 mio. kr. svarende til det forventede udgiftsniveau og dermed uændret serviceniveau.

Stigende udgifter til praktikvejledertillæg

Som en del af læreruddannelsen er antallet af praktikperioder øget, således at de studerende kommer i længere praktikforløb. Det medfører en merudgift på skolerne, idet den enkelte praktikvejleder får et løntillæg for hver vejledertime. For ikke at ændre serviceniveauet udvides budgettet med 0,3 mio. kr. til dækning af merudgiften, da det ikke er dækket af overenskomsten fra april 2024.

Afledt drift af flere pavilloner på dagtilbudsområdet

Grundet det vedvarende pres på dagtilbudskapaciteten er der midlertidigt taget en række pavilloner i brug. Der er en afledt driftsudgift ved disse, der indarbejdes teknisk i budgettet. I 2025 indarbejdes 2,8 mio. kr., i 2026 1,6 mio. kr., i 2027 1,5 mio. kr. og i 2028 0,4 mio. kr.

Udgifter og indtægter som følge af flygtninge fra Ukraine

Kommunen forventer at have udgifter i 2025 og 2026 for omkring 16 mio. kr. årligt. Omkring halvdelen forventes at blive dækket af midtvejsreguleringer, mens den resterende merudgift på 8 mio. kr. årligt budgetteres i 2025 og 2026. Dog budgetteres der også med en årlig lejeindtægt på 4 mio. kr., hvorfor budgettet samlet øges med 4 mio. kr. i 2025 og 2026 som følge af de ukrainske flygtninge.

Justering af satser og takster på baggrund af P/L-reguleringen

Som konsekvens af de nye centrale skøn over pris- og lønudviklingen (P/L) foretages en teknisk justering af satser og takster, så disse stemmer overens med gældende beslutninger. De økonomiske konsekvenser er estimeret til 5 mio. kr. i 2025 og frem.

Udgifter til Beredskab Øst

Ballerup Kommunes ejerandel af Beredskab Øst beregnes på baggrund af indbyggertallet. På grund af befolkningstilvæksten i Ballerup Kommune er ejerandelen steget smule mere, end hvad der dækkes af prisdremskrivningen. Derfor tilføres varigt 0,2 mio. kr. til at dække den forventede merudgift.

Reserve på servicerammen

Der er indarbejdet en reserve på i alt 10 mio. kr. som buffer. Reserven kan enten udmøntes politisk eller sikre overholdelse af den samlede serviceramme.

Risici ved budgetforslaget

Budgetoverholdelse på de specialiserede socialområder

I tidligere års budgetaftaler er der både indarbejdet udvidelser og rammebesparelser med stigende profil på flere områder, herunder de specialiserede områder. Direktionens budgetforslag forudsætter, at budgetterne overholdes som de er blevet fastlagt. I budgetforslaget til 2025 løftes de økonomiske rammer på det specialiserede område ikke yderligere, med undtagelse af det specialiserede børne- og ungeområde, hvor indfasningen er udskudt med et år.

Movia

Kommunerne afregner tilskud til Movia for drift af busser. Movias budgetforudsætninger ændres løbende, og kan derfor medføre enten en forøgelse eller et fald i kommunens tilskud til Movia. I direktionens budgetforslag er budgettet uændret, idet Movias budget for 2025 endnu ikke er kendt.

Ukraineudgifter

Der er i direktionens budgetforslag afsat midler til Ukraine med en forventning om, at kommunen modtager et tilskud i midtvejsreguleringen i 2025 til dækning af dele af udgiften. De seneste år er der modtaget 8-9 mio. kr. til dette i forbindelse med indgåelse af økonomiaftalen. Aktuelt står særlov vedrørende flygtninge fra Ukraine til at udløbe i 2025, og budgettet er derfor implicit lagt efter, at særloven forlænges og der gives et tilskud svarende til tidligere år, selvom dette på nuværende tidspunkt er usikkert. Det fremgår af økonomiaftalen, at området forventes normaliseret i økonomisk øjemed, men hvad dette mere konkret indebærer, er ikke afklaret endnu. Derudover er der indarbejdet en forventet lejeindtægt for boliger, hvorfor nettobudgettet ender på 4 mio. kr.

Trepartsaftale om lønløft til udvalgte medarbejdere på velfærdsområderne

Der pågår beregninger på de konkrete udgifter som følge af trepartsaftalen fra december 2023 om lønløft til udvalgte medarbejdergrupper på velfærdsområderne. Kommunen har økonomisk modtaget midler til at dække merudgiften, men denne indtægt er beregnet for kommunerne under et, hvor Ballerup får en andel svarende til kommunens størrelse. Såfremt medarbejdersammensætningen i kommunen afviger signifikant fra landsgennemsnittet kan det betyde, at der er en mer- eller mindreudgift sammenlignet med den modtagne kompensation.

Anlæg

I direktionens budgetforslag er der foreslået en række ændringer til den tidligere investeringsoversigt fra budget 2024.

I 2025 er det forudsat, at de samlede anlægsudgifter udgør 213 mio. kr. Der er i overslagsårene 2026-2028 lagt bruttoanlægsbudgetter ind på 426 mio. kr. i 2026, 246 mio. kr. i 2027 og 160 mio. kr. i 2028. Det er dog forudsat, at der i lighed med tidligere hvert år i forbindelse med

budgetaftalen foretages en prioritering af anlæg, så der bortfalder anlæg for 100 mio. kr. i de tre overslagsår i alt. Dermed ender det forventede likviditetstræk på anlæg i 2026-2028 på ca. 270 mio. kr. om året. Med de nuværende forudsætninger må der forventes en lavere anlægsramme end det budgetterede anlægsniveau i overslagsårene.

Der er i direktionens budgetforslag ikke budgetteret med anlægsindtægter forbundet med salg af grunde.

Direktionens forslag til anlægsbudget fremgår af investeringsoversigten. Ændringer til det eksisterende budget fremgår ligeledes af investeringsoversigten.

Større anlægsinvesteringer i budgetperioden

I budgettet indgår en række større anlægsinvesteringer, som afspejler betydelige investeringer i at sikre gode vilkår for børn på dagtilbud, skoler, kommunens ejendomme, klimainvesteringer og grønne byrum i takt med at kommunen vokser.

Hertil kommer investeringer på over 200 mio. kr. i hele perioden 2025 til 2028 til at vedligeholde kommunens bygninger, veje, cykelstier, grønne arealer mv. samt investeringer til at indfri klimahandleplanen. Disse fremgår dels af investeringsoversigten, og er dels budgetlagt som driftsudgifter under servicrammen. Budgettet til vedligehold på servicrammen på 33 mio. kr. fra tidligere år er således fastholdt.

Investeringsoversigten for 2025 viser følgende hovedelementer:

- Kapacitet: 82,8 mio. kr.
- Vedligehold: 42 mio. kr.
- Natur- og Klimatiltag: 53,1 mio. kr.

Generel usikkerhed på anlægsområdet

Der har de senere år været et stort kapacitets- og inflationspres, hvilket har presset priserne op og gjort rekruttering i byggebranchen sværere end tidligere. Både den faktiske og den strukturelle beskæftigelse har været stigende, og hvis den stigning fortsætter, vil det yderligere kunne skabe vanskeligheder i forhold til realisering af vedtagne anlægsprojekter til det budgetterede niveau. Der er derfor, især i overslagsårene, en risiko forbundet med anlægsområdet og muligheden for at gennemføre det vedtagne anlægsniveau til tiden og med budgetoverholdelse.

BRT (Bus Rapid Transit)

Grundet større usikkerhed om det kommunale bidrag til BRT på linje 400S er dette ikke lagt ind i budgetforslaget. Aktuelt er det ikke klart, hvornår projektet vil kunne gennemføres.

Udvidelse af kapacitet på botilbuddet Stokholtbuen

Kommunen har fået tilsagn om låneadgang og ekstra anlægsramme til udvidelsen af kapaciteten på botilbuddet Stokholtbuen. I alt er der tildelt 10 mio. kr. til det konkrete projekt. Den

endelige udformning og godkendelse af projektet udestår, og derfor kan der være afledt drift og yderligere anlægsudgifter, der ikke er budgetteret endnu. Selve anlægsprojektet er tildelt en særlig anlægsramme, så kommunens generelle anlægsramme ikke bliver påvirket.

Yderligere tilpasninger af budgettet

Inden Kommunalbestyrelsens andenbehandling af budgettet den 7. oktober 2024 vil indtægtsprognosen vedrørende person- og ejendomsskatter samt tilskud og udligning blive revideret, hvis det viser sig nødvendigt.

Der vil endvidere blive taget bestik af konjunktur- og ledighedsprognosen i Finansministeriets kommende Økonomisk Redegørelse, som ventes ultimo august 2024.

Likviditetskonsekvensen af kirkelige ligninger vil blive indarbejdet inden andenbehandlingen af budgettet.

Såfremt der viser sig andre væsentlige ændringer til forudsætningerne for budgetforslaget, vil direktionen gøre opmærksom på dette.

Låneoptagelse og gældsafdrag

I forbindelse med budget 2024 blev målsætningen om nedbringelse af gæld hævet fra et mål om 50 mio. kr. til 100 mio. kr. i valgperioden. Administrationen har i budgetforslaget tilpasset det forventede låneoptag og afdrag på lån til den opdaterede målsætning.

I aftalen mellem regeringen og KL er der for budgetåret 2025 ikke etableret nogle særlige lånepuljer.